

รายงานสรุป
โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านนิติบัญญัติและด้านต่างประเทศในบริบทประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๒
กิจกรรมการประชุม เจริญ และหารือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านนิติบัญญัติ
ระหว่าง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภากับ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมาเลเซีย
ระหว่างวันที่ ๕-๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

.....

วันจันทร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

เวลา ๑๕.๓๐-๑๗.๓๐ นาฬิกา

เยี่ยมคารวะนายรุจ โสรรัตน์ อุปทูตไทย ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เพื่อหารือวัตถุประสงค์การเดินทางและหารือภาพรวมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย ณ สถานเอกอัครราชทูตไทย กรุงกัวลาลัมเปอร์

นายรุจ โสรรัตน์ อุปทูต ได้กล่าวต้อนรับคณะผู้แทนจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่ได้เดินทางเยือนประเทศมาเลเซียในการแลกเปลี่ยนด้านนิติบัญญัติและด้านต่างประเทศกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้

ไทยกับมาเลเซียเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันกว่า ๖๐ ปี และการเยือนไทย อย่างเป็นทางการของ ตุน ดร. มหาธีร์ บิน โมฮัมหมัด นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย และ ตุน ดร. ซิตี ฮัสมะฮ์ บินติ โมฮัมหมัด อาลี ภริยา ในฐานะแขกของรัฐบาลไทย เมื่อวันที่ ๒๔-๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ผ่าน มา ถือเป็น การเปิดทศวรรษใหม่ของความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับมาเลเซีย และเป็นการเยือนไทยครั้งแรกตั้งแต่ ดร. มหาธีร์ฯ เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมาเลเซียเป็นสมัยที่ ๒ เมื่อพฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อแนะนำตัวตามธรรมเนียมปฏิบัติของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียน

ในการเยือนไทยดังกล่าว ดร. มหาธีร์ฯ นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย ได้หารือทวิภาคีกับ นายกรัฐมนตรีและเข้าร่วมงานเลี้ยงอาหารค่ำที่ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยนายกรัฐมนตรี ได้ชื่นชมนายกรัฐมนตรีมาเลเซียในฐานะผู้นำอาวุโสของภูมิภาคและของโลก รวมทั้งได้สร้างคุณูปการอย่างมาก ต่อความสัมพันธ์ไทย-มาเลเซีย

มาเลเซียเป็นประเทศประชาธิปไตยแบบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญการปกครองอยู่ในรูปแบบสหพันธรัฐ ซึ่งแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๓ รัฐ คือ ปะลิส เกตะห์ ปีนัง สลังงอร์ เนกรีเซมบิลัน มะละกา เประ ยะโฮร์ ปะหัง ตรังกานู กลันตัน ซาราวัก และ ซาบาห์ รวมทั้ง

ดินแดนสหพันธ์อีก ๓ ดินแดน คือ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมืองปูตราจายาและเกาะลาบวน โครงสร้างระบบรัฐสภาเป็นแบบสภาคู่ ประกอบด้วย ๓ สถาบัน สมเด็จพระราชาธิบดี ในฐานะประมุขของรัฐ วุฒิสภาหรือสภาสูง สภาผู้แทนราษฎรหรือสภาล่าง

โดยทางสถานเอกอัครราชทูตไทย ได้พยายามผลักดันในประเด็นของกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภามาเลเซีย-ไทย ผ่านรัฐบาลมาเลเซีย โดยทราบว่าทางรัฐสภามาเลเซียยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภามาเลเซีย-ไทย โดยฝ่ายไทยได้มีการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-มาเลเซียอยู่แล้ว ทางสถานเอกอัครราชทูตมีโครงการนำสมาชิกรัฐสภารุ่นใหม่ของมาเลเซียเยือนไทย ซึ่งอาจจะจัดช่วงเดือนกันยายน ๒๕๖๒ ทั้งนี้มาเลเซียให้ความสำคัญในเรื่องของเครือข่ายค่อนข้างสูง โดยท่านเอกอัครราชทูตได้มีการพบปะหารือกับบุคคลสำคัญทางการเมืองต่างๆ และได้เข้าเยี่ยมคารวะกับประธานสภาผู้แทนราษฎรมาเลเซียแล้ว ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกรัฐสภาโดยเฉพาะในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซียเป็นสิ่งจำเป็น ในส่วนของการเชื่อมโยง (connectivity) โดยเฉพาะชายแดนไทย-มาเลเซียได้มีการทดลองเปิดด่าน ๒๔ ชั่วโมง (ด่านสะเดา-บูกิตกายูฮิตัม รัฐเกดะห์ มาเลเซีย) ซึ่งในระยะแรกจะทดลองเปิดด่าน ๓ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑๗ มิถุนายน ถึง ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการผลักดันความร่วมมือที่ได้ผลประโยชน์ร่วมกัน ในส่วนประเด็นเรื่องเชื้อชาติก็เป็นเรื่องที่จะเอื้ออำนวยสำหรับมาเลเซียที่มี ๓ เชื้อชาติ ได้แก่ เชื้อชาติมาเลย์ จีนและอินเดีย

นางชลลดา กันค้อย ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์การเดินทางเยือนในครั้งนี้ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความร่วมมือกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมาเลเซีย ตลอดจนความร่วมมือด้านข้อมูลสารสนเทศ ด้านต่างประเทศ และการพัฒนาบุคลากร โดยคณะที่มาในครั้งนี้ประกอบด้วย ข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและข้าราชการจากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทั้งนี้ทางคณะขอรับทราบข้อมูลหรือประเด็นที่ควรหยิบยกในการประชุมเจรจา หารือกับฝ่ายมาเลเซีย โดยท่านอุปทูตได้ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็น ดังนี้

- ด้านความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาไทยและมาเลเซียอยู่ระหว่างดำเนินโครงการ “นำผู้นำรุ่นใหม่ของมาเลเซียไปเยือนประเทศไทย” โดยมีผู้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ด้านนิติบัญญัติระหว่างสองประเทศ

- ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและมาเลเซียต้องมีความเชื่อมโยงกัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง

- ระบบราชการของมาเลเซีย นายกรัฐมนตรีมีอำนาจและเสถียรภาพมาก เช่น การยุบรวมหรือตั้งกระทรวง หรือหน่วยงานใหม่ หรือการโยกย้ายข้าราชการระหว่างกระทรวงต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสามารถดำเนินการได้ง่าย

- ด้านประชาคมอาเซียน มีข้อสังเกตว่าประชาชนในประเทศอาเซียนบางส่วน ยังไม่มีความตระหนักรู้และให้ความสำคัญกับอาเซียนมากนัก ควรมีการพัฒนาความเชื่อมโยงรัฐสภาระหว่างสถาบันการศึกษา เพื่อให้ความรู้แก่กลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่

นอกจากนี้ ประชาคมอาเซียนไม่มีการรวมกลุ่มประเทศอย่างใกล้ชิดและไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมาย เนื่องจากบริบทของความร่วมมือแตกต่างจากการรวมกลุ่มของสหภาพยุโรป (EU) ซึ่งมีแนวคิดเรื่อง EU Citizen

วันอังคารที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เวลา ๙.๐๐ นาฬิกา

เข้าเยี่ยมคารวะ Datuk Roosme Hamzah เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมาเลเซีย

Datuk Roosme Hamzah เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมาเลเซียได้กล่าวต้อนรับและรู้สึกยินดีที่ได้รับรองคณะผู้แทนจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในครั้งนี้ โดยนางชลดา กันคัล้อย ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติได้กล่าวขอบคุณที่ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น

โดยได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเดินทางเยือนในครั้งนี้เป็นโครงการแลกเปลี่ยนความร่วมมือในระดับสำนักงานเลขาธิการ

โดยทั้งสองฝ่ายได้มีการหารือกันสรุปประเด็นได้ดังนี้

๑. ทั้งสองฝ่ายต่างเห็นพ้องร่วมกันในการกระชับความสัมพันธ์และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาของทั้งสองประเทศให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ทั้งในมิติของการดำเนินการด้านบุคลากร ด้านข้อมูลทางวิชาการ และด้านต่างประเทศ

๒. สำหรับการดำเนินงานในบริบทของอาเซียนนั้น ในเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ทางรัฐสภามาเลเซียได้จัดการประชุม AIPA Caucus โดยได้มุ่งเน้นในเรื่องของ ความสอดคล้องกันของกฎหมาย (Harmonization of laws) ทั้งยังมุ่งเน้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสตรี และประเด็นอื่นๆ ที่ทุกฝ่ายสนใจร่วมกัน โดยในส่วนของสำนักงานเลขาธิการมาเลเซียได้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการในส่วนของการร่างข้อมติให้แก่สมาชิกรัฐสภา อย่างไรก็ตาม การประชุมในครั้งนี้ประเทศไทยไม่ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมด้วย เนื่องจากยังอยู่ในช่วงการดำเนินขั้นตอนต่างๆ ในการเลือกตั้งของไทย

๓. สำหรับในเรื่องของความสัมพันธ์ของสมาชิกรัฐสภาของไทยและมาเลเซีย นั้น ทางสภาผู้แทนราษฎรของมาเลเซียเพิ่งมีการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภามาเลเซีย-ไทย ในเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๖๒) โดยเห็นว่าเป็นโอกาสอันดีที่กลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาของทั้งสองประเทศจะได้มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งนับเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างรัฐสภาไทยและรัฐสภามาเลเซียให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

๔. ดาตุก รูสมีย์ บินติ ฮัมซะห์ (Datuk Roosme binti Hamzah) ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐-ปัจจุบัน และการดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อาจมีการขยายหลังครบกำหนดเกษียณอายุราชการได้ โดยการทำสัญญาปีต่อปี เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ดำเนินการ และควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรรวมทั้งให้คำแนะนำแก่ประธานสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องที่เกี่ยวข้องระหว่างการประชุม นอกจากนี้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยังมีหน้าที่ส่งหนังสือแจ้งการประชุมจัดทำข้อเสนอแนะ เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างกฎหมาย กระทู้ถาม จัดทำรายงานการประชุม ควบคุมการประชุมให้เป็นไป ตามขั้นตอนและระเบียบข้อบังคับ รวมทั้งบริหารงานในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เวลา ๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ นาฬิกา

ประชุมหารือกับหน่วยงานต่างๆของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

๑. สำนักบริหารงานสภาผู้แทนราษฎร (The House of Representatives Management Division)

มีบุคลากรประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนัก ๑ คนและเจ้าหน้าที่ ๖๘ แบ่งเป็น ๕ กลุ่มงาน โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- สนับสนุนการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- จัดทำรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมคณะกรรมการธิการ
- จัดทำการแปลรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

โครงสร้างของสำนักบริหารงานสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย

๑) กลุ่มงานกระบวนการนิติบัญญัติและการประชุม (Legislative and Proceeding Section)

๒) สำนักงานคณะกรรมการงบประมาณ (Office of the Public Accounts Committee)

๓) กลุ่มงานจดรายงานการประชุม (Hansard Section)

๔) กลุ่มงานแปลและล่าม (Interpreter and Translation Section)

๕) กลุ่มงานรักษาความปลอดภัย (Serjeant-At-Arms Section)

๒. สำนักการวิจัยและห้องสมุด (Research and Library Division)

ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการสำนัก และเจ้าหน้าที่ประจำสำนักการวิจัยและห้องสมุด

โครงสร้างของสำนักการวิจัยและห้องสมุด ประกอบด้วย

๑. กลุ่มงานบริการข้อมูลด้านเศรษฐกิจ
๒. กลุ่มงานบริการข้อมูลด้านสังคม
๓. กลุ่มงานบริการข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ พลังงาน และเทคโนโลยี
๔. กลุ่มงานบริการข้อมูลด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและความมั่นคง
๕. กลุ่มงานห้องสมุดรัฐสภา

หน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักการวิจัยและห้องสมุด

- การวิเคราะห์ร่างกฎหมายเพื่อประกอบการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ร่างกฎหมาย
- การเตรียมการสรุปข้อมูลและคำกล่าวสำหรับสมาชิกรัฐสภาในการเข้าร่วมการประชุมหรือสัมมนาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

หรือสัมมนาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

- สนับสนุนข้อมูลและสถิติแก่สมาชิกรัฐสภาเพื่อเตรียมการอภิปรายในสภา
- การจัดการห้องสมุดรัฐสภา
- การจัดทำฐานข้อมูลร่างกฎหมายและการจัดทำกฤตภาคข่าว
- การจัดการสื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) บนเว็บไซต์
- การจัดการและดำเนินการด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม พลังงาน

วิทยาศาสตร์ ความมั่นคง และการต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของสมาชิกรัฐสภา

ทั้งนี้ การสนับสนุนด้านการวิจัยจะมุ่งเน้นนำเสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง ที่ถูกต้องครบถ้วนให้แก่สมาชิกรัฐสภาในเวลาที่รวดเร็ว

ห้องสมุดรัฐสภามาเลเซีย มีการให้บริการต่าง ๆ ดังนี้

- การให้บริการสืบค้นรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด
- การให้บริการเอกสารสิ่งพิมพ์ของรัฐสภา
- การเก็บรวบรวมเอกสารในกระบวนการนิติบัญญัติของมาเลเซีย เช่น รายงานการประชุม

ของวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร ร่างพระราชบัญญัติ รายงานคณะกรรมการ

- การเก็บรวบรวมรายการอื่น ๆ เช่น เอกสาร วารสาร ฐานข้อมูล

- การเก็บรวบรวมลักษณะพิเศษ เช่น เอกสารส่วนบุคคลของสมาชิกรัฐสภาที่บริจาคให้

ห้องสมุดรัฐสภา เป็นต้น

ทั้งนี้ ห้องสมุดรัฐสภามีการจัดทำโครงการพิเศษต่าง ๆ เช่น

- Book on the Go @Parlimen
- Let's Read Together For 10 minutes
- Desk to Desk

๓. สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและพิธีการ

ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักและเจ้าหน้าที่ ๑๑ คน

โครงสร้างของสำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและพิธีการประกอบด้วย

๑. กลุ่มงานความสัมพันธ์พหุภาคี

หน้าที่ความรับผิดชอบ ๑) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมระหว่างประเทศ ๓) ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการในกรอบการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศต่างๆ อาทิ IPU, CPA, AIPA, PGA, AFPPD เป็นต้น

๒. กลุ่มงานความสัมพันธ์ทวิภาคี

หน้าที่ความรับผิดชอบ ๑) รับรองการเยี่ยมชมคารวะประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ๒) ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการในการเดินทางเยือนต่างประเทศ ๒) รับรองการเยือนคณะผู้แทนต่างประเทศ ๓) รับผิดชอบกลุ่มมิตรภาพสมาชิกวุฒิสภา ๔) ดำเนินการด้านพิธีการ กำหนดการในรัฐสภา

๔. สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Division)

ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักและเจ้าหน้าที่

โครงสร้างประกอบด้วย

๑. กลุ่มงานระบบแอปพลิเคชันและการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย

๒. กลุ่มงานการปฏิบัติงานและเทคนิค

ด้านประชาคมอาเซียน

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภามาเลเซีย ไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เนื่องจากในระบบกฎหมายของมาเลเซียการทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

ข้อสังเกตในการดูงาน ณ ประเทศมาเลเซีย

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรของมาเลเซีย มีสำนักวิจัย ที่ทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีหน้าที่คือ

- วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติ และรายงานประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
- เตรียมคำอภิปรายสำหรับสมาชิกวุฒิสภาในการประชุม สัมมนาทั้งในและต่างประเทศ
- สนับสนุนสมาชิกในด้านข้อมูล สถิติและจัดเตรียมข้อมูลในการอภิปรายในการประชุมสภา
- บริหารจัดการห้องสมุดของสภา
- บริหารจัดการฐานข้อมูลสำหรับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และสรุปข่าวจาก

หนังสือพิมพ์

- บริหารจัดการเกี่ยวกับสื่อต่างๆ และเว็บไซต์
- จัดทำงานวิจัยตามมติในทางเศรษฐกิจ สังคม พลังงาน วิทยาศาสตร์ ความมั่นคงและการ

ต่างประเทศสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

เห็นได้ว่าสำนักวิจัยนี้สามารถทำงานบริการด้านวิชาการให้แก่สมาชิกวุฒิสภาได้หลากหลาย และที่สำคัญการทำงานวิจัยจะเน้นแบบ Quick Research เพื่อตอบปัญหาให้กับสมาชิกวุฒิสภา โดยจะไม่เน้นงานวิจัยแบบเต็มรูปแบบ ซึ่งอาจไม่ได้เป็นที่ต้องการของสมาชิก

๒. การทำงานของห้องสมุด เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีการนำเสนอหนังสือที่ออกใหม่หรือหนังสือที่น่าสนใจไปเสนอต่อสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ในแผนกต่างๆ เพื่อให้เกิดความสนใจและความต้องการอ่านหนังสือให้มากขึ้น ซึ่งมีลักษณะเป็นการทำงานเชิงรุก และมีประสิทธิภาพอย่างมาก

๓. ในการไปศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศ การประสานสถานทูตไทยประจำประเทศนั้น ช่วยให้การเดินทางราบรื่น และได้รับความสะดวก อีกทั้งได้รับทราบข้อมูลอันเป็นประโยชน์ เพื่อการเตรียมตัวที่ดีก่อนการปฏิบัติงานจริง

.....